

به نام خدا

مرکز مدیریت حوزه های علمیه
شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی
کمیسیون واحدهای پژوهشی حوزوی

آیین نامه تاسیس واحدهای پژوهشی حوزوی
مصوبه شماره ۳۱۵ شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی، مورخ ۱۳۹۷/۰۸/۲۳

دبیرخانه شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی

آیین نامه تاسیس واحدهای پژوهشی حوزوی

مقدمه

به منظور ساماندهی، نظارت و اعتبار بخشی به واحدهای پژوهشی حوزوی و با استناد به ماده ۲ آیین نامه کمیسیون واحدهای پژوهشی مصوب شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی، آیین نامه تاسیس واحدهای پژوهشی حوزوی به شرح ذیل تدوین می گردد:

ماده ۱: اختصارات و تعاریف

۱-۱. اختصارات:

در این آیین نامه به جهت رعایت اختصار به جای عناوین «کمیسیون واحدهای پژوهشی حوزوی»، «شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی» و «واحد پژوهشی حوزوی» به ترتیب از عبارات «کمیسیون»، «شورا» و «واحد پژوهشی» استفاده شده است.

۱-۲. تعاریف:

۱-۲-۱. **واحد پژوهشی حوزوی:** سازمانی حوزوی و متشکل از حداقل یک گروه پژوهشی است که در عرصه علوم حوزوی و

دانش های وابسته و ایزاری آن و یا بینارشته ای دینی به یکی از دو شکل زیر به فعالیت های پژوهشی می پردازد:

الف: واحد پژوهشی حوزوی وابسته: واحدی که از سوی شورای عالی حوزه، مراکز مدیریت حوزه علمیه (برادران و خواهران) یا بخش های تابعه آن ها تاسیس شده و به لحاظ سازمانی و بودجه ای وابسته به آن باشد.

ب: واحد پژوهشی حوزوی غیروابسته: واحدی که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی حوزوی تاسیس می شود و وابستگی سازمانی و بودجه ای به شورای عالی یا مراکز مدیریت حوزه های علمیه (برادران و خواهران) و بخش های تابعه آن ندارد و مجوز خود را از شورا دریافت می نماید.

۱-۲-۲. **موافقت اصولی:** مجوز اولیه و موقتی که شورا به منظور ایجاد شرایط تاسیس و راه اندازی واحدهای پژوهشی صادر می کند.

۱-۲-۳. **موافقت قطعی:** مجوزی که شورا پس از احراز صلاحیت واحدهای پژوهشی حوزوی صادر می کند.

ماده ۲: انواع واحد پژوهشی

واحدهای پژوهشی در پنج نوع به شرح ذیل قرار می گیرند:

۱. گروه پژوهشی
۲. مرکز پژوهشی
۳. پژوهشکده
۴. موسسه پژوهشی
۵. پژوهشگاه

ماده ۳: مراحل تاسیس

تاسیس واحد پژوهشی طی دو مرحله به شرح ذیل انجام می پذیرد:

۳-۱. مرحله موافقت اصولی

۳-۱-۱. واحدهای پژوهشی ابتدا باید نسبت به اخذ موافقت اصولی اقدام نمایند.

تبصره: آن دسته از واحدهای پژوهشی که بر اساس این آیین نامه حائز شرایط اخذ موافقت قطعی باشد، می تواند از ابتدا نسبت به درخواست موافقت قطعی اقدام نمایند.

۳-۱-۲. مدت زمان اعتبار موافقت اصولی، حداکثر ۳ سال است.

۳-۱-۳. مسئول واحد پژوهشی موظف است حداقل ۶ ماه قبل از اتمام مدت اعتبار موافقت اصولی، نسبت به تمدید یا تبدیل وضعیت (تبدیل وضعیت از موافقت اصولی به قطعی) اقدام نماید.

تبصره ۱: تمدید وضعیت با موافقت کمیسیون، حداکثر به مدت ۲ سال خواهد بود.

تبصره ۲: در صورتی که متقاضی در مدت شش ماه باقیمانده از زمان موافقت اصولی نسبت به تبدیل وضعیت (تبدیل از موافقت اصولی به موافقت قطعی) اقدام نکند، کمیسیون طی یک مکاتبه موضوع عدم درخواست موافقت قطعی را به اطلاع واحد پژوهشی می رساند و در صورت عدم اقدام مجدد، مجوز صادره باطل خواهد شد.

۳-۲: مرحله موافقت قطعی

مدت زمان اعتبار مجوز قطعی، دائمی است.

ماده ۴: ارزیابی واحد

واحد پژوهشی طی دوره های دو ساله مشخص از سوی شورا مورد ارزیابی قرار می گیرد.

تبصره: در صورتی که احراز شود که واحد پژوهشی صلاحیت خود را از دست داده و یا از ابتدا دارای صلاحیت نبوده، شورا بر اساس آیین نامه تخلفات اقدام خواهد کرد.

۵-۱ شرایط موسس / هیات موسس

۱-۱-۵. حوزوی بودن (اعم از شخصیت حقیقی یا حقوقی)

تبصره ۱: در صورتی که متقاضی، شخصیت حقوقی باشد، تقاضای تاسیس باید از سوی بالاترین مقام تصمیم گیر آن مجموعه ارائه شود.

تبصره ۲: افراد غیرحوزوی در صورتی می توانند جزو هیات موسس باشند که اکثریت هیات موسس را افراد حوزوی تشکیل داده باشند.

۲-۱-۵. احراز صلاحیت علمی.

اشخاص حقیقی متقاضی واحد پژوهشی باید دارای صلاحیت علمی و حوزوی متناسب با سطح در خواست باشد. تشخیص این امر با کمیسیون است.

تبصره ۱: اشخاص حقیقی می توانند حداکثر در ۳ واحد پژوهشی به عنوان موسس حضور داشته باشند.

۳-۱-۵. احراز صلاحیت عمومی

۵-۲ شرایط هیات امانا

۱-۲-۵. حداقل تعداد اعضای هیات امانا ۷ نفر است.

۲-۲-۵. حداقل یک سوم از آنان تخصص لازم در حوزه ماموریت واحد پژوهشی داشته باشند؛

۳-۲-۵. صلاحیت آنان به تایید شورا برسد.

تبصره: هر فرد می تواند حداکثر در ۵ واحد پژوهشی به عنوان عضو هیات امانا حضور پیدا کند.

۵-۳ شرایط اعضای گروه پژوهشی

۱-۳-۵. واجدین مدرک سطح چهار حوزه یا دکتری دانشگاهی در رشته مرتبط و یا برخورداری از تخصص لازم در این سطح (به

تشخیص کمیسیون)؛

۲-۳-۵. داشتن حداقل یک کتاب علمی معتبر یا مقاله علمی - پژوهشی.

تبصره: واجدین مدرک سطح ۳ حوزه و یا معادل آن در رشته مرتبط با فعالیت واحد، می توانند با یکی از شرایط زیر عضو پژوهشگر واحد

پژوهشی باشند؛

الف: دارا بودن یک مقاله علمی پژوهشی ؛

ب: دارا بودن دو مقاله علمی ترویجی؛

ج: دارا بودن یک کتاب علمی همپراز با موارد فوق.

۴-۵ شرایط موافقت اصولی

۴-۵-۱. اهداف، شرح وظایف و فعالیت واحد مورد تقاضا در راستای اهداف و مأموریت‌های علمی حوزه باشد؛

۴-۵-۲. داشتن توجه کافی برای تأسیس واحد با توجه به نیاز موجود و شرح وظایف واحد؛

۴-۵-۳. امکان تأمین محقق در زمینه فعالیت علمی واحد در طول دوره موافقت اصولی؛

۴-۵-۴. ارائه برنامه اجرایی در محورهای زیر و احراز آن از سوی کمیسیون:

- پیش بینی منابع مالی و سرمایه‌ای و چگونگی تأمین آن
- پیش بینی نحوه تأمین نیروهای انسانی مورد نیاز
- پیش بینی فضای فیزیکی، تجهیزات و سایر امکانات مورد نیاز

۴-۵-۵. تایید صلاحیت موسس / هیات موسس از سوی شورا.

۵-۵ شرایط موافقت قطعی

شرایط موافقت قطعی عبارتند از شرایط عمومی و اختصاصی به شرح ذیل:

۱-۵-۵ شرایط عمومی

برخورداری از شرایط مقرر در جدول شماره ۱ (به شرح ذیل):

جدول ۱		
ردیف	عنوان	ملاحظات و توضیحات
۱	استقرار ارکان واحد پژوهشی	موارد مذکور در اساسنامه مصوب از قبیل: موسس، هیات امناء، رئیس، شورای پژوهش
۲	فعال بودن	عملیاتی شدن برنامه های واحد پژوهشی در راستای اهداف (با تایید کمیسیون)
۳	برون داد پژوهشی	برون داد و محصولات پژوهشی متناسب، به تشخیص کمیسیون و تایید شورا.

۲-۵-۵ شرایط اختصاصی

برخورداری از مولفه های مندرج در جداول مربوط (به شرح ذیل):

جدول ۲ (مولفه های اختصاصی گروه پژوهشی)

ردیف	عنوان	ملاحظات و توضیحات
۱	پژوهشگر	حداقل ۳ نفر تمام وقت که ضرورتاً یکی از آنان باید سطح ۴ یا دکتری داشته باشند.
۲	فضای کالبدی	حداقل ۶۰ متر مربع <ul style="list-style-type: none"> • ۲۰ متر فضای اداری • ۴۰ متر فضای پژوهشی (کتابخانه، محل مطالعه و ...)
۳	کتابخانه	با امکان دسترسی به منابع تخصصی لازم.
۴	منابع مالی	احراز توان مالی بر اساس آئین نامه مربوط
۵	وبگاه اینترنتی	«اختصاصی» و «فعال»

جدول ۳ (مولفه های اختصاصی مرکز پژوهشی)

ردیف	عنوان	ملاحظات و توضیحات
۱	گروه پژوهشی	حداقل ۲ گروه پژوهشی، مطابق تقاضانامه
۲	پژوهشگر	حداقل ۶ نفر (پژوهشگر تمام وقت) <ul style="list-style-type: none"> • دو نفر مدیر گروه
۳	فضای کالبدی	حداقل ۱۰۰ متر مربع <ul style="list-style-type: none"> • ۳۰ متر فضای اداری (استقرار گروه ها، سالن جلسات و ...) • ۷۰ متر فضای پژوهشی (کتابخانه، محل مطالعه و ...)
۴	کتابخانه	با امکان دسترسی به منابع تخصصی لازم.
۵	منابع مالی	احراز توان مالی بر اساس آئین نامه مربوط
۶	وبگاه اینترنتی	«اختصاصی» و «فعال»

جدول ۴ (مولفه های اختصاصی پژوهشکده)

ردیف	عنوان	ملاحظات و توضیحات
۱	گروه پژوهشی	حداقل ۳ گروه پژوهشی مطابق تقاضانامه
۲	پژوهشگر	حداقل ۹ نفر (پژوهشگر تمام وقت) <ul style="list-style-type: none"> • سه نفر از این افراد به عنوان مدیر گروه
۳	فضای مناسب	حداقل ۲۶۰ متر مربع <ul style="list-style-type: none"> • ۱۱۰ متر فضای اداری (استقرار گروه ها، سالن جلسات و ..) • ۱۵۰ متر فضای پژوهشی (کتابخانه، محل مطالعه و ...)
۴	کتابخانه	با امکان دسترسی به منابع تخصصی لازم.
۵	نشریه	انتشار یک نشریه با رتبه علمی - ترویجی حداقل بعد از دو سال از اخذ موافقت قطعی
۶	منابع مالی	احراز توان مالی بر اساس آئین نامه مربوط
۷	وبگاه اینترنتی	«اختصاصی» و «فعال»

جدول ۵ (مولفه های اختصاصی موسسه پژوهشی)

ردیف	عنوان	ملاحظات و توضیحات
۱	پژوهشکده	حداقل ۲ پژوهشکده مطابق تقاضانامه
۲	گروه پژوهشی	حداقل ۶ گروه پژوهشی مطابق تقاضانامه
۳	پژوهشگر	حداقل ۱۸ نفر (پژوهشگر تمام وقت) • ۶ نفر از این افراد به عنوان مدیر گروه
۴	فضای کالبدی	ملک ثابت / استیجاری بلند مدت (حداقل ۵ سال) متراژ: حداقل ۵۵۰ متر مربع • ۲۰۰ متر فضای اداری (استقرار گروه ها، سالن جلسات و ..) • ۳۵۰ متر فضای پژوهشی (کتابخانه، محل مطالعه و ...)
۵	کتابخانه	با امکان دسترسی به منابع تخصصی لازم.
۶	نشریه	انتشار حداقل یک نشریه با رتبه علمی - پژوهشی حداقل بعد از دو سال از اخذ موافقت قطعی
۷	منابع مالی	احراز توان مالی بر اساس آئین نامه مربوط
۸	وبگاه اینترنتی	«اختصاصی» و «فعال»

جدول ۶ (مولفه های اختصاصی پژوهشگاه)

ردیف	عنوان	ملاحظات و توضیحات
۱	پژوهشکده	حداقل ۳ پژوهشکده مطابق تقاضانامه
۲	گروه پژوهشی	حداقل ۹ گروه پژوهشی مطابق تقاضانامه
۲	پژوهشگر	حداقل ۲۷ نفر (پژوهشگر تمام وقت) • ۹ نفر از این افراد به عنوان مدیر گروه
۳	فضای کالبدی	متراژ: حداقل ۸۰۰ متر مربع • ۳۰۰ متر فضای اداری (استقرار گروه ها، سالن جلسات و ..) • ۵۰۰ متر فضای پژوهشی (کتابخانه، سالن مطالعه و ...)
۵	کتابخانه	با امکان دسترسی به منابع تخصصی لازم.
۶	نشریه	انتشار حداقل یک نشریه علمی - پژوهشی بعد از دو سال از اخذ موافقت قطعی
۷	منابع مالی	احراز توان مالی بر اساس آئین نامه مربوط
۸	وبگاه اینترنتی	دارا بودن وبگاه «اختصاصی» و «فعال»

تبصره ۱: واحد پژوهشی می تواند به ازای هر یک نفر پژوهشگر تمام وقت، دو نفر پژوهشگر پاره وقت استخدام نماید.

تبصره ۲: کمیسیون می تواند در موارد خاص نسبت به واحدهای پژوهشی دارای فضای کالبدی کمتر از موارد مذکور در جداول فوق، اعطای مجوز نماید.

ماده ۶: پذیرش دانش پژوه

واحد های پژوهشی در سطح پژوهشکده و بالاتر، در صورت داشتن شرایط و ضوابط آموزشی حوزه پس از کسب موافقت از شورای گسترش می توانند برای تامین منابع انسانی مورد نیاز، نسبت به برگزاری و پذیرش دانش پژوه در دوره های سطح ۳ و ۴ اقدام نمایند.

ماده ۷: این آیین نامه در یک مقدمه، ۷ ماده و ۱۱ تبصره در جلسه ۹۶ شورای اعطای مجوزها و امتیازهای علمی مورخ ۱۳۹۷/۰۸/۲۳ به تصویب رسید و از این تاریخ قابل اجراست.